

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

LEGE privind aprobarea Ordonanței de urgență pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, pentru completarea art. 51 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, precum și pentru reglementarea statutului dobânzilor încasate de gestionari din plasarea în depozite bancare sau titluri de stat a sumelor rămase la dispoziția acestora după închiderea schemelor de garantare finanțate din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, respectiv Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013 și încheierea Convențiilor cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Secțiunea 2 Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Programul de guvernare în ce privește agricultura și dezvoltarea satului românesc stabilește prioritățile pentru perioada următoare pe un orizont de timp mediu de 4 până la 8 ani în vederea fructificării potențialului agricol real al României, concomitent cu revitalizarea zonelor rurale prin programe de investiții și prin noile politici agricole, sectorul agricol urmând să devină un motor de creștere economică și o sursă de locuri de muncă pentru populația din mediul rural, odată cu garantarea veniturilor agricultorilor, pentru a evita migrația din mediul rural.

În acest context se impune accelerarea modernizării agriculturii pentru a se asigura o hrană sănătoasă necesară întregii populații, recâștigarea pieței interne, un trai decent fermierilor, reducerea importurilor și creșterea exporturilor de produse agroalimentare.

Începând cu anul 2005 Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) a promovat o serie de acte normative din domeniul garantării și creditării în agricultură menite să contribuie fundamental la atingerea obiectivelor de politică agricolă naționale în ce privește absorbția fondurilor Europene gestionate de MADR pentru dezvoltarea, extinderea și modernizarea sectorului agricol și a spațiului rural.

Astfel, anvelopa legislativă și financiară cuprinde un număr de 8 acte normative primare și mai multe acte normative subsecvente, împreună cu reglementări specifice la nivel de ordin al ministrului, convenții de lucru, norme interne etc. În baza acestui pachet legislativ au fost implementate măsuri de încurajare a producției, a investițiilor, crearea și modernizarea exploataților, diversificarea producției agricole, dezvoltarea obiectivelor economice non agricole conexe, etc. Până în prezent, în sectorul agricol primar există o nevoie acută de resurse financiare, de finanțare a producției și investițiilor pe fondul unei decapitalizări cronice și a lipsei unor garanții proprii pentru susținerea creditării. chiar dacă investițiile au fost și vor fi în continuare finanțate prin fondurile

nerambursabile alocate României de Uniunea Europeană, problema finanțării producției agricole primare, vegetale, zootehnice sau acvacultură este deosebit de acută. Sistemul bancar din România poate susține realizarea producției și există resursele financiare necesare, dar costurile creditării sunt încă nesustenabil de mari, mai ales pentru producătorii mici sau start-up-uri, iar majoritatea beneficiarilor nu dispun de garanțiile necesare.

Astfel, în aplicarea măsurilor stabilite prin Programul de guvernare, pentru a crea o premisă favorabilă de dezvoltare, diversificare și modernizare a producției, în vederea satisfacerii pieței interne și pentru export, sunt necesare măsuri complexe și coerente, integrate, care să îmbine sprijinul financiar constând în acordarea de garanții pentru obținerea finanțării cât și măsuri organizatorice și procedurale, în vederea corectării acestor aspecte deficitare ale asigurării resurselor financiare pentru realizarea unei producții primare vegetale, zootehnice și de acvacultură în cantitate suficientă și de calitate superioară pentru asigurarea pieței interne și pentru export, concomitent cu anumite modificări și completări menite să adapteze măsurile adoptate la noile condiții de pe piața românească, la noile prevederi ale regulamentelor europene. Modificările ar trebui să vizeze acele acte normative aflate în vigoare a căror aplicare nu a produs efectele scontate până în prezent sau nu sunt adaptate la noile prevederi europene din perioada de programare 2014-2020. Astfel prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, s-au reglementat măsuri de microcreditare și garantare a creditelor pentru categoriile de beneficiari care pot accede la credite și garanții de pe piață cu dificultate, dar dețin exploatații agricole sau exploatează în scop comercial teren agricol sau efective de animale, pentru a lărgi baza de potențiali beneficiari ai măsurilor din PNDR, iar aceste măsuri nu au putut fi aplicate cu amploarea scontată datorită condițiilor restrictive impuse până în prezent de actul normativ: În aceste condiții se impune de urgență modificarea și completarea actului normativ în cauză, pentru ca prevederile acestuia să poată fi aplicate acelor categorii de beneficiari avuți în vedere pentru dezvoltarea și modernizarea exploatațiilor agricole și stimularea absorbției fondurilor europene gestionate de MADR cu această destinație, precum și pentru a evita consecințele negative ce pot apărea în cazul în care situația expusă nu se reglementează, în sensul că neadoptarea măsurilor propuse prin prezentul act normativ ar modifica semnificativ gradul de absorbție și utilizarea fondurilor europene alocate României, ar determina menținerea unor mari și importante suprafețe de teren agricol nelucrate, a unei producții agricole pentru autoconsum slabe cantitativ și calitativ, incapabile să genereze venituri pentru sustenabilitatea procesului de modernizare a spațiului rural.

În același timp pentru eficientizarea accesului la creditele necesare producătorilor agricoli și sectorului agroalimentar se impun măsuri care să fluidizeze acordarea garanțiilor pentru finanțările respective în condițiile în care asemenea măsuri sunt acceptate de piața financiar bancară din România.

Având în vedere faptul că măsurile preconizate a fi aplicate prin acest act

	normativ vizând aplicarea programului de Guvernare, Capitolul Agricultură și dezvoltare rurală, punctul 4, privind facilitarea accesului la credite de producție al fermierilor pentru realizarea unei producții vegetale, zootehnice și de acvacultură sporite cantitativ și de o calitate mai bună, capabilă să asigure piața internă și disponibilități pentru export, sunt absolut necesare și urgente pentru obținerea unei finanțări optime începând cu campania agricolă din această primăvară, neadoptarea lor producând pierderi importante de producție și nevalorificarea potențialului agricol al României și imposibilitatea respectării angajamentelor asumate prin Programul de guvernare, iar prin modificarea celorlalte acte normative, sunt facilitate atât achiziția de terenuri agricole în vederea extinderii exploatațiilor, cât și accesul la microcredite și garanții la credite care pot oferi premisa accesării, din vara anului 2017 a unor măsuri din PNDR, contribuind astfel semnificativ la absorbția fondurilor alocate României pentru agricultură și spațiul rural. Luând în considerare de asemenea că implicațiile acestor masuri pentru activitatea economică a localităților rurale este de foarte mare importanță, pentru crearea și menținerea de locuri de muncă, dezvoltarea afacerilor locale și a unui mediu economic favorabil, creșterea și sustenabilitatea nivelului de trai etc., iar neaplicarea acestora este de natură să perpetueze tendința de pauperizare a populației din mediul rural ocupată în agricultură, să anuleze șansele de extindere a bazei de potențiali beneficiari ai fondurilor europene alocate pentru agricultură și dezvoltare rurală și astfel să compromită procesul de modernizare sustenabilă a agriculturii românești; Ținând cont că această măsuri vizează interesul public și reprezintă o situație extraordinară și de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată, a fost promovată prezenta ordonanță de urgență.
1¹ Legislația comunitară	Nu este cazul.
2. Schimbări preconizate	Pentru realizarea obiectivului prevăzut în Programul de guvernare privind finanțarea fermierilor și stimularea utilizării mecanismului de garantare prevăzut a se derula pe seama fondurilor naționale de care dispune MADR, se modifică și completează Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2013 după cum urmează: - Eliminarea definiției fermei de familie, a reglementării exclusive a susținerii fermelor de familie și lărgirea accesului la măsurile promovate prin actul normativ și pentru alte categorii de beneficiari, respectiv finanțarea și garantarea pentru sectorului agricol și pentru acvacultura; modificarea definițiilor pentru achiziție de teren, microcredit, în vederea realizării obiectivelor de mai sus precum și fluidizarea mecanismului de garantare; - Diminuarea comisionului de garantare pentru beneficiarii în cazul cărora Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 prevede aplicarea unui comision de garantare de peste 2%, prin instituirea unei scheme de ajutor de stat în baza Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020

(2015/C390/05), schemă care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, după primirea deciziei Comisiei Europene.

În același timp, pentru eficientizarea instrumentelor de garantare care vizează facilitarea accesului la creditele/liniile de credit pentru producție, acordate pe piața românească pentru sectorul agroalimentar, este necesară modificarea și completarea prevederilor Capitolului VIII din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, în sensul îmbunătățirii mecanismului de garantare practicat în prezent în vederea facilitării accesului la finanțare al beneficiarilor și reglementarea suplimentară a modalităților de recuperare a garanțiilor executate de instituțiile finanțatoare, respectiv înlocuirea biletelor la ordin cu contracte de fidejusiune, așa cum se practică în prezent în sistemul bancar românesc.

De asemenea, este necesară completarea art. 58 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, în vederea reglementării statutului și destinației sumelor reprezentând dobânzi la sumele alocate pentru constituirea plafonului de garantare, plasate de fondurile de garantare la instituții financiare.

Prin aceste măsuri se reduce volumul informațiilor solicitate de fondurile de garantare instituțiilor finanțatoare pentru fermieri, se întărește caracterul garanției ca fiind expresă, necondiționată și irevocabilă, plătilă în maximum 30 de zile de la executarea acesteia, cu efecte în scăderea costurilor operaționale ale finanțatorilor, a celor cu provizioanele de risc de credit și stimularea creditării acestora cu încadrarea în marja de 2 puncte procentuale.

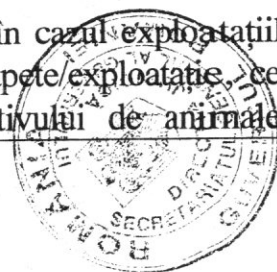
Reducerea comisionului de garantare de 3,8% va asigura accesul mai facil al fermierilor la garanții pentru credite. De asemenea, pentru creșterea accesibilității la finanțare, se are în vedere îmbunătățirea modului de evaluare a criteriilor privind „firmă în dificultate”, conform definiției prevăzute în reglementările europene în domeniul ajutorului de stat.

Alte măsuri:

Având în vedere că

- În România, în sistemul bancar valoarea unor categorii de terenuri agricole luate în garanție este evaluată la cca 40% din valoarea de piață a acestora;

- Media numărului de animale pe exploatare în cazul exploatareilor cu până la 100 animale/fermă este de numai 2,33 capete/exploatare, ceea ce impune măsuri economice pentru creșterea efectivului de animale prin

asigurarea suprafețelor de teren necesare asigurării bazei furajere pentru efectivele existente și pentru creșterea acestora;

- Pentru creșterea suprafețelor medii exploatate în sectorul vegetal în vederea eficientizării exploatațiilor sunt necesare și măsuri de sprijin pentru achiziția de teren agricol similare celor pentru creșterea efectivelor de animale;

Se prevede creșterea procentului de garantare de la 50% la 80% pentru fermierii care solicită credite bancare pentru achiziționarea de teren agricol.

- reglementarea ca sursă de garantare a creditelor contractate de beneficiarii PNDR 2014-2020 a sumelor disponibilizate din schemele de garantare aferente PNDR 2007-2013 și restituite MADR în baza art. 58 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 49/2015;

Măsurile preconizate a fi aplicate prin prezentul act normativ vizează reglementarea unei situații extraordinare generată, pe de o parte, de imposibilitatea achiziției de terenuri agricole în vederea extinderii exploatațiilor agricole, pentru modernizare și eficientizarea acestora, situație care trenează de mult timp și poate provoca destabilizarea întregului sector agricol, iar pe de altă parte, de imposibilitatea accesului la finanțarea producției agricole și a producției piscicole, pentru categoriile cele mai sensibile de beneficiari, care prin măsurile adoptate ar avea acces la finanțare încă de la începutul anului 2017, cu beneficii din primăvara anului 2017, precum și facilitarea accesului la credite și microcredite care pot oferi premisa accesării, din toamna anului 2017 a unor măsuri din PNDR, crescând astfel semnificativ gradul de absorbție al fondurilor alocate României pentru agricultură și spațiul rural.

Implicațiile acestor măsuri pentru activitatea economică a localităților rurale sunt foarte importante, iar neaplicarea acestora este de natură să perpetueze tendința de pauperizare a populației din mediul rural ocupată în agricultură, să anuleze șansele de extindere a bazei de potențiali beneficiari ai fondurilor europene alocate pentru agricultură și dezvoltare rurală și astfel să compromită procesul de modernizare sustenabilă a agriculturii românești.

Aceste măsuri vizează interesul public și reprezintă o situație extraordinară și de urgență a cărei reglementare nu poate fi amânată.

3. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea 3 Impactul socio - economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Aplicarea măsurilor prevăzute de prezentul act normativ va facilita procesul de dezvoltare și modernizare a agriculturii și a mediului rural.
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
2 ¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Impactul social	Grupurile țintă avute în vedere sunt producătorii agricoli persoane fizice sau persoane juridice, care exploatează terenurile agricole sau animale.
4. Impactul asupra mediului	Fermierii români care sunt beneficiarii acestui act normativ trebuie să respecte bunele condiții agricole și de mediu, reglementate prin lege, care privesc standarde pentru evitarea eroziunii solului, standarde pentru menținerea structurii solului și standarde pentru menținerea suprafeței existente de pajiști permanente.
5. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea 4 Impactul financiar asupra bugetului general consolidat	
Modificările și completările prevăzute prin actul normativ nu prevăd suplimentarea sau completarea anvelopei financiare a măsurilor reglementate față de cea existentă în prezent. Toate sumele necesare pentru implementarea acestora au statut de împrumuturi subordonate și sunt asigurate din Fondul pentru garantarea creditelor, constituit în baza Legii nr. 218/2005 și nu afectează bugetul anual al MADR.	
Secțiunea 5 Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Se vor modifica și completa normele metodologice de aplicare a actelor normative care fac obiectul modificărilor și completărilor prezentei ordonanțe
1¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Prezentul act normativ reglementează modificarea și completarea unor acte normative privind stimularea absorbției fondurilor europene gestionate de MADR în vederea dezvoltării și modernizării sectorului agricol.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea 6 Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	

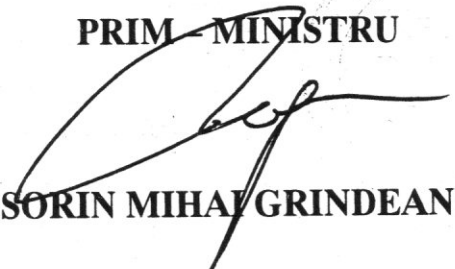

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Actul normativ a fost supus consultării structurilor asociative ale administrației publice locale în data de 21.02. 2017.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 152/2017.
6. Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea 7 Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Actul normativ a fost afișat pe site-ul MADR.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea 8 Măsurile de implementare	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și /sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Instituția publică responsabilă cu implementarea măsurilor cuprinse în prezentul act normativ este Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, pentru completarea art. 51 din Legea nr. 329/2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional, precum și pentru reglementarea statutului dobânzilor încasate de gestionari din plasarea în depozite bancare sau titluri de stat a sumelor rămase la dispoziția acestora după închiderea schemelor de garantare finanțate din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, respectiv Programul Operațional pentru Pescuit 2007-2013 și încheierea Convențiilor cu Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAIL GRINDEANU

